

Förbandsbesöksrapport - Bergslagens artilleriregemente A 9

5 november 2024

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntras andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden.

Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Den utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Föreliggande rapport delges relevanta funktioner inom Försvarsmakten. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges andra myndigheter och organisationer, media, riksdagen och Regeringskansliet. Rapporten reflekterar Pliktrådets syn på verksamheten.

Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Pliktrådets besökare:

Jakob Ahlesten

Linnéa Linde Lundin

Innehållsförteckning

Förbandsbesöksrapport - Bergslagens artilleriregemente A 9	1
Plikträdet	1
Rapporten.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Information om förbandet	2
Sammanfattning av rapporten	3
Arbetsmiljö & säkerhet	3
Boendemiljö & vistelseutrymmen	3
Försvarshälsan.....	4
Fysisk belastning.....	4
Psykisk hälsa	4
Avbruten utbildning	5
Juridiska rättigheter och skyldigheter	5
Attityder & jargong	5
Materiel & personlig utrustning.....	5
Information & mönstring	6
Medinflytande	7
Meningsfull utbildning	7
Meningsfull fritid	8
Resor.....	8
Soldathem	8
Övrigt.....	9
Avslutning.....	9

Information om förbandet

Bergslagens artilleriregemente A 9 är ett av Försvarsmaktens nyetablerade regementen som grundutbildar värnpliktiga. Under detta värnpliktsår utbildar förbandet 82 värnpliktiga som antingen tjänstgör 15 eller tio månader. Detta genomförs på Noraskogs pjäskompanis tre plutoner. Detta kompani utbildas för att kunna skjuta skarpt utan stöd från andra enheter. Under Plikträdet besök genomfördes utbildningen på Skaraborgs regemente P 4, men förbandets värnpliktiga hade gjort sina åtta första veckor på Villingsbergs skjutfält. Från och med andra kvartalet 2025 kommer A 9 genomföra hela sin grundutbildning på Villingsbergs skjutfält, för att allt eftersom regementsområdet i Kristinehamn blir färdigbyggt, stegvis flytta över sin verksamhet till Harberget i Kristinehamn. Värnpliktsutbildningen på Bergslagens artilleriregemente A 9 är en del av försvarsbeslutet 2020 där det beslutas att Sverige ska utbilda mer artilleri för att stärka artilleriförmågan i södra Sverige. Det betyder att A 9 är i en etablerings- och utvecklingsfas.

Sammanfattning av rapporten

Pliktrådets huvudsakliga erfarenheter från besöket har kommunicerats till Bergslagens artilleriregemente A 9. Pliktrådet föreslår att förbandet:

- Fortsätter värna om en god jargong, som upplevs jämställd och som skapar en god förbandsanda.
- Fortsätter den adekvata hanteringen av sjuka och skadade och det goda samarbetet med Försvarhälsan i Kristinehamn.
- Effektiviserar medinflytandet genom att skapa rutiner och sammanfatta åtgärdslistor efter kompaninämnder, förbandsnämnder och NVK.
- Tilldelar värnpliktiga med adekvata schema som gynnar deras återhämtningsmöjlighet och förmåga att boka hemresor.
- I tidigt skede implementera en belastningstrappa för samtliga värnpliktiga.

Arbetsmiljö & säkerhet

Under Pliktrådets besök uttryckte förbandets värnpliktiga att de upplevde en bra arbetsmiljö och ett väl förmedlat säkerhetstänk. Fordonstjänsten uttrycktes fungera bra då de värnpliktiga gavs goda möjligheter att ha god säkerhet utifrån tilldelning av fallskyddsutrustning. Även förarvila uppfattades tilldelas på ett gynnsamt sätt.

Värnpliktiga vittnade däremot om att det inte fanns brandsläckare i förbandets terrängbilar, Terrängbil 20. Under ett tillfälle hade en terrängbils bromsar börjat brinna. Släckningsarbetet försvårades då brandsläckare inte fanns tillgängligt. Pliktrådet uppmanar förbandet att tillse att fungerande brandsläckare finns tillgängligt i samtliga fordon.

Pliktrådet ansåg att förbandets skyddsassistenter kan integreras mer i arbetsmiljöarbetet genom att delta på arbetsmiljökommittéer, få information kring hur avvikelserapportering görs samt tilldelas riskbedömningar inför övningar. En förutsättning för att göra detta är att samtliga skyddsassistenter får en adekvat utbildning i sin roll.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

Under Pliktrådets besök förlades förbandets värnpliktiga på kasern, på Skövde garnison. Kasernen uttrycktes, av de värnpliktiga, vara fräsch och främja återhämtning. Däremot påpekade dem att torkburarna inte fungerade. Torkburarna uppfattades inte torka den utrustningen som hängdes där. För att ha torra kläder hängde värnpliktiga sina fuktiga persedlar i logementen, vilket skapade fuktig luft i boendemiljön. Att eventuellt behöva bära fuktiga persedlar skapade en oro inför vinterns klimat.

Pliktrådet uppfattade också att det fanns brist på civilskåp. De värnpliktiga hade tilldelats 14 civilskåp på 82 värnpliktiga. Dessutom fanns det inga lås, vilket resulterade i att militärpolisen gått igenom allas saker och slängt ut civila tillhörigheter på golvet. Pliktrådet uppmanar förbandet att värna om värnpliktigas integritet genom att tilldela civilskåp och lås i större utsträckning.

Det läger som finns på Villingsbergs skjutfält uppfattades av Pliktrådet erbjuda bra vistelseutrymmen i form av en gymnastiksal och moduler med sängplatser och kontor. Lägre har kapacitet till cirka 200 sängplatser. Pliktrådet uppfattade också att lägre torkburar var nyrenoverade och hade en bra funktion.

Försvårshälsan

Under tiden förbandets värnpliktiga, i initialt skede, utbildades i Villingsberg användes Försvårshälsan i Kristinehamn. Vid Pliktrådets besök var denna mottagning under uppbyggnad. De bestod av en medicinsk chef, en läkare (på 50 %), två sjuksköterskor och en fysioterapeut. Värnpliktiga uttryckte att detta fungerade väldigt bra och att de fick tid väldigt fort. Under tiden förbandets värnpliktiga utbildades på P 4 användes Försvårshälsan i Skövde. De uttrycktes ha hög belastning vilket gjorde det svårt att få tid. Förbandets värnpliktsnära befäl reagerade på att det var svårt att boka tid, för deras värnpliktiga, på Försvårshälsan i Skövde. Det berodde på att Försvårshälsan inte har en telefonkö, vilket gjort att befäl behövt sitta och chansa på att ingen annan är i samtal. Pliktrådet uppmanar förbandet tillsammans med Skövde garnison att se över sina rutiner för tidsbokning på Försvårshälsan. Försvårshälsan vid A 9 var, vid Pliktrådets besök, under uppbyggnad. De bestod av en medicinsk chef, en läkare (på 50 %), två sjuksköterskor och en fysioterapeut. Försvårshälsan A 9 kommer nyttjas vid förflyttning till A 9.

Pliktrådet uppfattade att de värnpliktiga togs på allvar vid uppvisning av sjukmönstringslapp och vid hantering av sjuka och skadade. Värnpliktiga som innehade en infektion och inflammation som begränsade dem att delta i verksamheten, hade möjlighets att återhämta i hemmet.

På Skövde garnison upplevde Pliktrådet däremot att det fanns brist på sjuklogement. Sjuka värnpliktiga från A 9 förlades i sjuklogement som delades med resterande sjuka värnpliktiga på garnisonen, på grund av brist.

Fysisk belastning

På A 9 upplevde 15 månaders och tiomånaders värnpliktiga att den fysiska belastningstrappan fungerat på olika sätt. De som tjänstgör under 15 månader upplevde att de byggt upp fysisk belastning genom en trappa, med successiv ökning av packning och marschdistanser. De som tjänstgör i tio månader upplevde däremot att de inte byggt upp sin belastning, utan fått en chock när de gick in i befattningsstadiet. Enligt dem grundade det sig i att de inte tränade i Villingsberg och att de därför inte hunnit bygga upp en styrka utifrån tjänsten. Det resulterade i att många känner av skador, smärtor och belastningar.

De som uttrycktes påverkats mest av bristen i den successiva belastningsökningen var eldledningssoldaterna. Under sin befattningsutbildning hade de belastats väldigt tungt, på grund av nödvändig utrustning, vilket resulterat i belastningsskador och förslitningar.

Pliktrådet uppmanar förbandet att från tidigt skede implementera en belastningstrappa för samtliga värnpliktiga.

Psykisk hälsa

Pliktrådet upplevde generellt att den psykiska hälsan var god hos förbandets värnpliktiga och att det i regel inte förekom onödiga stressfaktorer. Eldledningssoldaterna upplevde däremot att de fått olika bud av befäl, som sedan resulterat i onödiga tillrättavisningar. Det uppfattades av Pliktrådet skapa en onödig stressfaktor som missgynnade motivationen.

Förbandets värnpliktiga visste vem som var värnpliktskonsulent men upplevde det svårt att få tag i individen, i samband med flytten till P 4. De värnpliktiga önskade att förbandet tog fram rutiner för att underlätta kontakttagning med värnpliktskonsulenten i detta skede.

Avbruten utbildning

Pliktrådet fick under sitt besök information om att fyra värnpliktiga mottagit avbrottsbesked. Två av dessa avbrott uppfattades beröra värnpliktiga som redan vid mönstring hade en skada som Plikt- och prövningsverket bedömt skulle läka till inryck. De andra två uppfattades bero på psykisk ohälsa och ett allmänt skadeläge som påfrestat det psykiska måendet.

Juridiska rättigheter och skyldigheter

Värnpliktiga vid förbandet hade fått utbildning i deras juridiska rättigheter och skyldigheter. Denna utbildning hade däremot skett nära inryck, och uppfattades av de värnpliktiga inte befästs. I initialt skede av den militära grundutbildningen har de värnpliktiga ofta naturlig och hög inryckstress som påverkar förmågan att ta till sig information. Pliktrådet uppmanar A 9, liksom resterande värnpliktsutbildande organisationsenheter i Sverige, att mer kontinuerligt diskutera och utbilda kring det lagrum som berör totalförsvarspliktiga under grundutbildning.

Pliktrådets broschyr Värnpliktigas rättigheter och skyldigheter fanns inte tillgängliga för förbandets värnpliktiga under grundutbildning, vid besöket. Pliktrådet uppmanar förbandet att beställa denna broschyr, via Försvarsmaktens grafiska produktion.

Attityder & jargong

Pliktrådet upplevde att det fanns en god jargong mellan både värnpliktiga och mellan värnpliktiga och befäl på A 9. Förbandets värnpliktiga uttryckte att en av de bästa sakerna med Noraskogs kompani var att de har en bra sammanhållning mellan de värnpliktiga. De uttryckte en känsla av att alla kände förtroende för alla, oberoende om de värnpliktiga var plutonbefälselever, gruppbefäl eller soldater. Däremot uttryckte vissa värnpliktiga kvinnor att de inte fått samma gehör, som värnpliktiga män, när de exempelvis varit dagelev.

Förbandets värnpliktiga beskrev förbandets värnpliktsnära befäl som kollegiala, inlyssnande och lösningsfokuserade. Pliktrådet uppmanar förbandet att fortsätta värna om en god jargong och att fortsätta bygga en god förbandsanda, som upplevs jämställd.

Under tidigare besök som Pliktrådet genomfört på Skövde garnison uppfattades en till viss del ohälsosam jargong mellan P 4 och T 2. Värnpliktiga från A 9 upplevde inte att detta påverkat dem.

Materiel & personlig utrustning

I Pliktrådets uppfattning är den kvantitativa brist som tidigare funnits i Försvarsmakten nu ersatt av en kvalitativ brist. Det stämmer bra kopplat till det materielläge som förelåg på A 9, vid Pliktrådets besök. Under Pliktrådets besök framfördes brister i funktionsduglighet och ändamålsenlighet kopplat till kängor, regnställ och underkläder för kvinnor.

Vid besöket använde majoriteten av förbandets värnpliktiga Attackkänga 5.11. Attackkänga 5.11 upplevdes släppa i sulan vilket skapar fuktiga fötter. Det hade gett upphov till blåsor, svamp och nageltrång. Det beror till viss del också på kängans smala passform. De som utbildades till befattningar som krävde kängor med stålhetta, tilldelades Känga 90. Värnpliktiga upplevde den som mer funktionell. Däremot tilldelades de antingen vinter- eller sommarkänga oberoende av väderlek, samt fick ut fel storlekar på grund av kvantitetsbrist.

Samtliga förbandets 15-månaders värnpliktiga tilldelades stridssäck 2000. Detta är en stridssäck som saknar vaddering på avbärarbältet och som av förbandets värnpliktiga vittnades om att ge skav. Flera värnpliktiga uppgav att man antingen får välja mellan stöd och skav eller smärta i axlarna. Pliktrådet vill förbjuda Stridssäck 2000 för militär utbildning, de den ger skav på höfter och skapar belastningsskador för värnpliktiga på många utbildningsplatser i Försvarmakten. Stridssäck 12, som användes för förbandets tiomånaders värnpliktiga, är en mer ändamålsenlig persedel som, Pliktrådet anser, bör användas för samtliga värnpliktiga. En annan skillnad i de olika intryckens utrustning var användningen av Helly Hansen-regnstället. Förbandets värnpliktiga som tjänstgör 15 månader fick ut detta, medan de andra fick ut det M-nummer-märkta. Helly Hansen-regnstället vittnades om brista i sin funktionalitet då det lätt gick sönder och fick hål.

Även i utrustning för kvinnor återfanns bristande funktionsduglighet. Förbandets värnpliktiga kvinnor upplevde problematik med Frösvarsaktens korta trosor och BH fält 2, på grund av skav. BH fält 2 har knäppen som är placerade vid nyckelbenen och som därmed ger skav när de bär packning. A9 erbjöd underklädesbidrag om 1500 kronor, till sina värnpliktiga kvinnor. Förbandets värnpliktiga kvinnor önskade att enbart tilldelas BH fält 1. Kroppsskydd 23D uppfattades fungera bra, trots att det tog lång tid att tillpassa.

Eldledningssoldaterna uttryckte vidare att deras utrustning brister i funktion och därmed försvårar deras utbildning för krigsuppgiften. Deras befattningsspecifika materiel, såsom Eldobservationsinstrument (EOIS) och Dator bärbar fält (DBF) fungerar inte. Dessa var vid förbandsbesöket felanmälda men inte åtgärdade. Eldledningssoldaterna önskade också tilldelas funktionsdugliga vinkelmätare och 08-kängor.

Pliktrådet uppmanar förbandet att fortsätta det lokala arbetet för att tillse att värnpliktiga har korrekt och funktionsduglig utrustning. Detta kan ske genom bland annat avvikelsesrapportering. Pliktrådet driver frågan på central nivå och rapporterar regelbundet om materielläget på GU till ansvariga funktioner på Förvarsstaben.

Information & mönstring

Pliktrådet såg att det på A 9 förekom brister i befattningsbeskrivningarna som gavs av Plikt- och prövningsverket. Det förekom också brister i informationsdelgivning kring befattningsutbildning på annan ort. Pliktrådet noterar denna brist på majoriteten av Sveriges värnpliktsutbildande förband. Problematiken uppfattas ligga i att Försvarmakten inte tillhandahåller Plikt- och prövningsverket med tillräckliga beskrivningar. Pliktrådet uppmanar därför förbandet och arméstaben att långsiktigt samarbeta för att ge Plikt- och prövningsverket möjlighet att placera rätt individ, på rätt plats, med rätt information. Befattningsbeskrivningarna måste ses över.

Under Pliktrådets besök hade enstaka värnpliktiga behövt byta befattning. Enstaka trossoldater hade bland annat behövt byta till eldledningssoldat. Eldledningssoldaterna uppfattade dessutom att deras

befattningsbeskrivning var väldigt kortfattad och otydlig utifrån vad tjänsten i praktiken innebar. Värnpliktiga uppfattade att detta berodde på en okunskap hos inskrivningshandläggaren.

Värnpliktiga som grundutbildas på A 9 önskar en skriftlig befattningsbeskrivning från Plikt- och prövningsverket.

Medinflytande

Under Pliktrådets besök uppfattades det föreligga en god jargong gentemot medinflytande. Däremot uppfattades medinflytandet inte nyttjas till sin fulla potential. Förbandets förtroendevalda vittnade om att de erhållit en utbildning i medinflytande och känner sig trygga i vad rollerna innebär.

Plutonens timme hade genomförts efter rutin och återkopplingen som där erhöles uppfattades som bra. Däremot hade förbandet enbart genomfört en kompaninämnd och en förbandsnämnd sedan inryck, vecka 532. Förbandets NVK-representanter uttryckte också att Nätverk värnpliktiga kvinnor (NVK) skedde oregelbundet efter tjänstetid, då förbandets män var lediga, och att dessa inte var uppstyrda. Värnpliktiga upplevde att återkoppling från kompaninämnden, förbandsnämnden och NVK var bristande. Värnpliktiga önskade veta vem som bär ansvaret för åtgärderna som lyfts fram. Pliktrådet föreslår att förbandet skapar rutiner samt sammanfattar en åtgärdslista efter dessa medinflytandeforum.

Under Pliktrådets besök uttryckte förbandets skyddsassistenter att de inte var delaktiga i riskbedömningar och arbetsmiljökommittéer. Skyddsassistenter visste inte heller hur avvikelserapporter ska göras och hanteras. Detta uppfattades bero på att enbart plutonbefälseleverna hade genomfört Försvarsmaktens centrala skyddsassistentsutbildning (CSAU). Pliktrådet ser det väsentligt att förbandet genomför denna utbildning och därtill utvärderar den, för samtliga skyddsassistenter. Utbildningen hanterar avvikelserapportering som är ett viktigt verktyg för att bedriva medinflytande och för att föra statistik över skador, tillbud och bristfällig materiel.

Meningsfull utbildning

Under besöket vittnade de värnpliktiga vid förbandet om att det generellt är en effektiv och kvalitativ utbildning som genomförts på förbandet. Däremot uppfattade Pliktrådet avvikande meningsfullhet för förbandets plutonsbefälselever och ammunitionssoldater.

PB-eleverna uttryckte att de efter resterande soldaters inryck fått göra samma saker som alla andra utan att vara truppförande. Det skapade en upplevelse om mycket dötid och ineffektivitet i deras utbildning. Denna upplevelse förmedlades utökas på grund av viss brist i antal pjäser samt tillgång till simulatorer. Värnpliktiga vittnade om att de, i simulatorn, fått skjuta tre gånger på en dag, för att sedan ha ledig tid.

Ammunitionssoldaterna uttryckte att deras förarutbildning resulterat i dötid då utbildningen skett sent. Pliktrådet uppfattade att detta påverkat meningsfullheten i ammunitionssoldaternas utbildning under tio veckors tid.

Pliktrådet och förbandets ledning upplevde plutonslagens personalläge som stabilt. Varje pluton besatt cirka fyra till fem officerare, samt GSSer som hjälpinstruktörer. Förbandet uttryckte att dessa officerare och instruktörer var unga och oerfarna, vilket uttrycktes göra utbildningen tungrodd. Pliktrådet upplevde däremot att förbandet hanterar detta bra genom att ha mer erfarna

plutonchefer som naturligt kan mentorera för de mindre erfarna befälen. Plikträdet uppmanar förbundet att fortsätta arbeta med handledning av oerfarna befäl för att göra systemet "vattentätt" och på så sätt fortsatt utveckla värnpliktsutbildningen.

Meningsfull fritid

Förbundets värnpliktiga upplevde att de får tillgång till fritid, eftersom antalet kvällstjänster varierar. Däremot upplevde de ett informationsvakuum och bristande schemadelgivning. Detta gällde både dagsprogram, veckoscheman och översiktsscheman. Detta hade lett till att de inte visste när tjänstledighet skulle inträffa och hade även gjort det svårt att boka resor och planera ledig tid i hemmet. Plikträdet uppmanar förbundet att tilldela korrekta schema till de värnpliktiga. En korrekt schemadelgivning är väsentlig för att förbundets värnpliktiga ska kunna återhämta.

Inför kommande förflyttning till Villingsbergs skjutfält har förbundet påbörjat ett samarbete med Karlskoga kommun för att kunna erbjuda busslinjer ut till skjutfältet. Detta underlättar resor men också tillgången till att ha fritid utanför det militära området.

Resor

Under Plikträdet besök bokade majoriteten av förbundets värnpliktiga sina resor på egen hand, då de tilldelats SJ-rekrytkort. Bokningsförfarandet uttrycktes försvåras då det förelåg en osäkerhet i hur schemat såg ut. Bristande information om hemresedagens sluttid resulterade i att de värnpliktiga hade svårt att boka resor i rimlig tid och därmed fått boka resor med orimliga restider. Enstaka värnpliktiga vittnade om att de ibland kommit hem klockan 01:00, eftersom resterande resor varit uppbokade vid den tidpunkt de värnpliktiga fått information om tjänstgöringsdagens sluttid. Plikträdet uppmanar förbundet att tilldela schema som underlättar de värnpliktigas möjlighet att boka hemresor i rimlig tid.

De individer som erhöll resor från förbundet och FM RES uppfattade att de ibland var felaktiga och behövde regleras. Eftersom utbildningsadjutanten utgick från Kristinehamn upplevde de värnpliktiga att det var svårt att få kontakt med individen. Plikträdet uppmanar utbildningsadjutanten att, en gång i veckan, införa expeditionstider för att de värnpliktiga ska kunna diskutera frågor gällande resor och ersättningar. Förbundets värnpliktiga önskade att detta skulle ske i anslutning till uppställning.

Soldathem

Skövde garnison har ett stort och välutvecklat soldathem. Det ligger nära förbundet och erbjuder bland annat biljardbord, tv och tv-spel samt försäljning av dricka, snacks och måltider. Det anordnas även olika utställningar och temakvällar. Soldathemsföreståndaren har en lång erfarenhet av att driva soldathemmet och är engagerad i arbetet för de värnpliktiga. Hon har även en god kommunikation med förbandsledningen. Plikträdet uppmanar förbundet att ta vara på Skövde soldathems föreståndares erfarenhet vid nyetablering av soldathem i Villingsberg. Förbundets värnpliktiga uttryckte att de, i Villingsberg, vill bevara den "hemkänsla" som Skövde soldathem erbjuder.

Under kvartal två 2025 kommer det enligt Svenska soldathemsförbundet att rekryteras en soldathemsföreståndare till Villingsbergs skjutfält, för att möta förbundets värnpliktigas behov av

rekreation. Vid Pliktrådets besök var behovsprocessen av soldathem på Harberget i ett tidigt skede. Pliktrådet förordar att ett soldathem placeras utanför grindarna på Kristinehamns garnison.

Övrigt

Under besöket upplevde Pliktrådet en stor omedvetenhet kring SeQF-bevis, hos värnpliktiga, värnpliktsnära befäl samt förbandsledning. SeQF-bevis är ett bevis på de kvalifikationer som den som genomfört militär grundutbildning som kock, undersköterska eller gruppchef har tillgodogjort sig. Detta är ett kostnadsfritt utbildningsbevis som Pliktrådet anser att förbandet och Försvarsmakten, i stort, bör utfärda till samtliga berörda värnpliktiga vid avslutad grundutbildning.

För övrigt upplevde förbandets värnpliktiga att tilldelning av PEDARS fungerade bristfälligt. De värnpliktiga vittnade om att det inte fanns någon systematik i när dessa tilldelades och att de ibland inte fick det de beställde. Förbandets värnpliktiga visste inte hur de fick tag på utbildningsadjutanten men önskade få återkoppling på om de får det de beställt. Pliktrådet uppmanar förbandet att se över sin rutin för PEDARS.

Avslutning

Pliktrådet vill tacka förbandet för ett bra besök där stora delar av förbandets stödfunktioner och ledningar var representerade. Pliktrådet hoppas genom denna rapport förmedlat erfarenheter från besöket på ett granskande, men konstruktivt sätt.

Jakob Ahlesten
Ledamot, förbandsansvarig A 9

070-848 5979
jakob.ahlesten@pliktradet.se